

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

اجماع

جلسه ۶۵

استاد وافی

المقصد الثامن: فی تعارض الادله الشرعیة

ضوابط جمع مقبول در تعارض غیر مستقر:

۵- تقدیم الاظهر علی الظاهر:

زمانی است که دلیلی که قرینه است بر تصرف در دلیل دیگر، مقدم شود.

مثال های تقدیم اظهر بر ظاهر:

الف- دوران الامر بین تخصیص العام و تقييد المطلق:

امر دایر باشد بین تخصیص عام و تقييد مطلق، مثل زمانی که مولی می گوید: اکرم العلماء و سپس می

گوید: لا تکرّم الفاسق.

نظر مرحوم شیخ انصاری: عام بر مطلق مقدم می شود و در دومی تصرف می کنیم که نتیجه اش می شود

و جوب اکرام عالم فاسق بخاطر اینکه دلالت عام بر شمول اظهر است از دلالت مطلق بر شمول

ب- اذا كان لاحد الدليلین قدر متیقّن:

اگر برای یکی از دلیل ها قدر متیقنی باشد و هر دو دلیل عام و مساوی در ظهور لفظی باشند، مثل: اکرم

العلماء و لا تکرّم الفسّاق که بین این دو نسبت عموم و خصوص من وجه است و در عالم فاسق با هم

تعارض دارند و طبق دلیل اول عالم فاسق واجب الاکرام و طبق دلیل دوم اکرامش حرام است اما از

آنجایی که میدانیم متکلم از عالم فاسق خوشش نمی آید او را از اکرام محروم می کنیم

ج- دوران الامر بین التقييد و الحمل علی الاستحباب:

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

مثل زمانی که شارع می گوید: اگر روزه ات را خوردی، بنده ای آزاد کن و بعد از مدتی می گوید: اگر روزه ات را خوردی بنده مومنی را آزاد کن، پس امر دایر است بر حمل مطلق بر مقید یا حمل امر مقید بر استحباب.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

الفصل الثانی: التعارض المستقر او اعمال الترجیح و التخییر

زمانی که بین دو دلیل منافاتی باشد که قابل جمع نباشند، بحث در این امور شکل می گیرد:

الاول: ماهی القاعدة الاولية عند التعارض؟

قاعده اولی در هنگام تعارض، اسقاط هر دو خبر از حجیت است، زیرا قول ثقه به دلیل سیره عقلایی

حجت است و عقلاء زمانی قول ثقه را حجت می دانند که تعارضی در کار نباشد.

الثانی: ماهی القاعدة الثانية عند التعارض؟

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

دو خبر متعارض دو صورت دارند:

الصورة الاولى: الخبران المتعارضان المتكافئان:

زمانی که دو خبر متعارضی که هیچ کدام بر دیگری مزیتی ندارند وجود داشته باشد، با توجه به روایات،

قائل به تخییر بین آنها هستیم.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv